

Millised on Parkinsoni tõve sümptomid?

“Tahtmatud värisevad liigutused, vähenev lihasjõud, osaline liikumisvõimetus, seda isegi toe olemasolul; kere kisub ettepoole kaldu ja kõndides vaheldub tavaline kõnd jooksusammudega: tunded ja mõistus häireteta”

Parkinsoni tõbi (PT)

Haiguse ja sellega toimetuleku tundmaõppimine

Peamised Parkinsoni tõve (PT) sümptomid on liigutuste aeglus ja kohmakus (bradükineesia ja hüpokineesia), lihaskangus või –jäikus (rigiidsus), värisemine (treemor) ning häiritud kehaasend ja tasakaaluhäired (posturaalne ebastabiilsus).

- On teada, et sümptomid arenevad aeglaselt ja järkjärgult aastate jooksul, ja neid saab hästi leevendada medikamentoosse (tableti)raviga.

- **Värisemine e. treemor** on kõige tuntum PT sümptom, kuid ühel kolmandikul inimestest ei esine seda haiguse alguses. Värisemine algab tavaliselt ühes käes ja seejärel jalas, seejärel levib keha teisele poolele. Tuntav võib olla ka n.-ö. sisemine värin. Tavaliselt on värisemine kõige märgatavam rahuolekus, aga ka stressiolukorras või väsinuna, ning ta kaob või väheneb liigutades ja magamise ajal.

- **Aeglus ja liigutuste kohmakus e. akineesia/ hüpokineesia/ bradükineesia** esineb kõigil PT põdevatel inimestel. Kõnnak on aeglane, vahel ka jalgu lohistades. Liikumishäire võib olla ka nähtav, näiteks aeglane silmade pilgutamine, miimikavaegus või kaasliigutuste vähenemine kõnnakul. Stardiraskus kõndimist alustades või tardumine uksest sisenemisel võivad ilmneda hiljem. Igapäevased tegevused, näiteks riietumine ja kirjutamine, võivad muutuda raskemaks.

This information was prepared by professional and lay members of the Infopark Project

Last updated : 07/02/04

This project is funded by the European Commission under the Fifth Framework Quality of Life Programme, Contract Number QLK6 2000-00303

•**Lihaskõhjus e. rüüdsus** on üsna tavaline varane PT sümptom. Voodis küljekeeramine, tugitoolist tõusmine, nõopide kinnipanemine ja teised igapäevased toimingud võivad olla raskendatud.

•**Häiritud kehaasend ja tasakaaluhäired e. posturaalne ebastabiilsus** põhjustab kühmus kehahoiakut ja kukkumisi.

•**Muudeks sümptomiteks** on mõnede patsientide puhul valu või ebamugavustunne kätes või jalgades, ärevus ja depressioon, mõtlemisaeglus ja mäluprobleemid ning väsimus ja unehäired. Tavalised on kõhukinnisus ja põiehäire, eriti sagenenud urineerimine. Mõnel haigel võivad muret tekitada seksuaalhäire. Kõne- ja neelamisprobleemid võivad tekkida haiguse hilisemas faasis.

•**PT ravimid** võivad olla väga tõhusad liikumishäire ravimisel, kuid võivad mõnel juhul põhjustada kõrvalnähtusid. Nendeks võivad olla vastutahtelised liigutused (düskineesiad) ning hallutsinatsioonid ja segasusseisundid.

LISAINFORMATSIOON

Teie arst või mõni teine PT spetsialist võib lähemalt selgitada teie praegusi ja võimalikke tulevasi sümptomeid.

Teavet jagab ka Parkinsoni Haiguse Selts

info@parkinson.ee

<http://www.parkinson.ee/haigus.htm>

<http://www.parkinsons.org.uk>

Kasulik kirjandus:

Toomas Asser. Parkinsoni tõbi: nõuandeid haigetele ja nende peredele, 1996.

'Parkinson's At Your Finger Tips', by Marie Oxtoby and Adrian Williams, published in 2002 by Class Publications, London. ISBN 1 872362 96 6

Kasulikud viited:

Awakenings

<http://www.parkinsonsdisease.com>

Parkinsonpoly

<http://www.parkinsonpoly.org.uk>

This information was prepared by professional and lay members of the Infopark Project

Last updated : 07/02/04

This project is funded by the European Commission under the Fifth Framework Quality of Life Programme, Contract Number QLK6 2000-00303